

L'entira squadra ch'ha collavurà, sunà, chantà, tgirà e commentà l'ediziun «La Grischa 3» cun chanzuns rumantschas per uffants - da san: Köbi Gantenbein, Domenic Janett, Anna Staschia Janett, Cristina Janett, Madlaina Janett, Corin Curschellas, Anita Capaul, Laura Decurtins, Curdin Janett e Karin Kohler-Pattis.

FOTO DAVID TRUTTMANN

Cadruvi, Cadonau, Curschellas e Cantieni

Ina fin d'emna litterara rumantscha – cun Martin Cantieni sco victur dal Premi Term Bel «virtual»

DA DAVID TRUTTMANN/FMR

■ **Il Dis da litteratura n'han betg gi lieu questa fin d'emna a Domat. Tuttina èn quests davos dis stads emplenids cun occurrenzas litteraras rumantschas. In rapport da quels arranschaments tuna perquai sco ina resumaziun normala da Domat: in victur dal Premi Term Bel, diversas novas publicaziuns e blera musica. Damai tut sco adina?** Il program dals Dis da litteratura (DDL) a Domat fiss quest onn vairamain puspè stà chargià e varià. Però sco daper tut: Domat ha stuì crair vidlonder – il happening litterar è vegnì annullà. Malgrà ch'intinginas novas publicaziuns rumantschas eran gist frestg or da stampa, malgrà ch'ils texts per la concorrenza litterara Premi Term Bel eran gia inoltrads e malgrà ch'ils programs musicals eran per part gia preparads. Tge far pomai? – La resposta: Tuttina dar in palc a la litteratura rumantscha, simplamain en purziuns pli pitschnas, a moda virtuala e cun restricziuns.

Gievgia da l'emna passada: Cadruvi

Gia l'emna passada ha *Viola Cadruvi* preschentà sia nova publicaziun cun raquints curts: «La feglia dal fraissen». Sco i s'auda ha quella preschentaziun en la Biblioteca Chantunala gi lieu avant diesch dis cun mascrinas e distanzas. Ed en quell'ocasiun ha la chasa editura dal cudesch da *Viola Cadruvi*, la Chasa Editura Rumantscha (CER), sut l'egida dad *Anita Capaul*, pudì render attent a ses agen giubileum d'existenza da 10 onns.

Però quai è mo stà il prelude dal «maraton» litterar rumantsch da questa fin d'emna a Cuira.

Il venderdi: Cadonau

Gianna Olinda Cadonau ha preschentà venderdi saira ad ina trentina da persu-

nas – dal rest er en la Biblioteca Chantunala a Cuira sco *Viola Cadruvi* – ses segund cudesch da poesias: «pajais in uondas/wiegendes Land». La publicaziun tgirada ed edida da *Mevina Puorger* sa referescha ferm a l'emprima collecziun da poesias da l'autura engiadinaisa. Ils dus cudeschs furman in'unitad. Era cun «pajais in uondas» preschenta *Gianna Olinda Cadonau* poesias en versiun sinoptica, en rumantsch e tudestg, ma era en rumantsch e franzos ubain en rumantsch ed englais. Las linguas resplendan in mund pluriling, en il qual l'autura sa mova. Be il rumantsch, la versiun rumantscha, è la constanta.

L'autura ha gust dal giu cun plets e malets da linguas estras. Cun agid da quels plets va ella en sias poesias a la tschertga dad in dachasa, dad ina privadientscha en il solitari u lontan, forsa perfin dad in dachasa ch'i n'ha mai dà. L'editura *Mevina Puorger* discorra perquai era da lieus da brama sco en las paraulas e numna l'ovra da s'autura «paraulas en furma lirica». L'autura sezza ha exprimì il venderdi da plitost avair retegientschas cun interpretar e discutir en public las atgnas poesias: «Igl è in ristg da discurren sur d'in text.»

Sonda a mezdi: Curschellas

Corin Curschellas e la CER han envidà sonda a mezdi en la Postremise a Cuira a la preschentaziun da la terza ediziun da «La Grischa». Vegnidas èn er qua var 30 personas «mascradas». Ed il program da «La Grischa 3» avess forsa pudì esser sut circumstanzas normalas perfin in dals highlights a Domat: cun reinterpretaziuns da sempverds rumantschs, cun musica dals Fränzlis da Tschlin en plaina furma e sa chapescha cun la «femme musicale» *Corin Curschellas* che renda onur a la ritga ierta musicala rumantscha per uffants, inclusiv monsters surmirans,

dunnas engiadinaisas che dattan «cuspetadas» a lur umens e cun «vatgas brinas» da la Surselva che fan vadè. E tut quai fa simplamain gust da guardar e tadlar. Sche *Curschellas* e *Fränzlis* chantan per exempel dal pauper um che vegn a chasa tard d'ustaria e survegn ina «cranzlada» da sia dunna, alura batta er il publicum il pe en il tact, ensemen cun las «cuspetadas».

Dasper la preschentaziun concertanta da «La Grischa 3» han il publicist e clarinetist *Köbi Gantenbein* e la musicologa *Laura Decurtins* dà fund e raschun a l'idea da publitgar questas chanzuns rumantschas per uffants. Ils emprims dus toms da «La Grischa», mintgamai cun disc cumpact accompagnant, han unì e reinterpreta chanzuns popularas rumantschas. Il terz tom sa deditgescha ussa a las chanzuns d'uffants. Il cudesch cuntegna sper texts, notas e disc cumpact er illustraziuns da *Madlaina Janett* che suna la già tar ils Fränzlis. Grazia a sias illustraziuns porscha la nova publicaziun er al publicum principal in access – numnamain als uffants.

Sonda suentermezdi: Cantieni

Normalmain è il Premi Term Bel in dals puncts culminants a Domat. La concorrenza litterara procura per tensiun e discussiun, ed ella ha er gia provocà larmas da gritta u plaschair. Quest onn ha la concorrenza stuì ir tras ils cabels – cun in video-livestream ch'il comité d'organisasiun dals DDL ha realisà cun sustegn dad RTR. Il modus da basa è però restà sco a Domat. Ils auturs e las auturas dal final (*Benedetto Vigne*, *Sidonia Pazeller*, *Roman Caviezel*, *Martin Cantieni* e *Dominique Caglia Dosch*) han prelegì lur texts vi d'ina maisetta, ils texts èn vegnids discutads dad ina giuria da perits (*Gianna Olinda Cadonau*, *Anna-Alice Dazzi* e *Renzo Caduff*), la quala ha silsunter di-

scutà en clausura la rangaziun per pudair surdar in'ura pli tard il premi.

Il victur «virtual» è stà quest onn *Martin Cantieni* da Sagogn/Turigt cun ses text «In senza». I sa tracta dad in roadmovie, scrit dal rest senza in sulet verb (!), nua ch'il viadi detg innocent dad in protagonist en direzziun Palermo va a finir senza bigliet, senza passport e senza identitad en ina cella da praschun. *Martin Cantieni* n'è damai betg i a chasa cun mauns vids, mabain cun la trofea dal Premi Term Bel, ina miniatura dal «Dreibündenstein» original, quest onn perfin ina trofea decorada davostier cun in coronavirus – in pitschen skerz dals donaturs dal Premi Term Bel dotà cun 3000 francs, la Vischnanca burgaisa da Domat, cun *Theo Haas* a la testa. Il premi dal publicum (e-voting) da quest onn, dotà cun 1500 francs, ha gudagnà *Roman Caviezel* da Cuira.

«Corona vi u nà!»

Il facit da la fin d'emna litterara virtuala e sin distanza? – La litteratura rumantscha è pelvair anc adina viscla, cun auturs giuvens, cun creativitat ed avertadad, cun interacziuns cun autras linguas, cun novas vias e cun gust – «corona vi u nà», sco che *Theo Haas* ha ditg tar la surdada dal Premi Term Bel.

Damai: corona vi u nà, la litteratura rumantscha tschertga sias vias da s'exprimer. E quai dat bain confidenza. Però tut quai che enritgescha la litteratura è atgnamain vegnì a la curta quest onn: l'inscunter, l'applaus, las risadas, la tensiun, il barat, ils discours. Perquai: A revar a Domat!

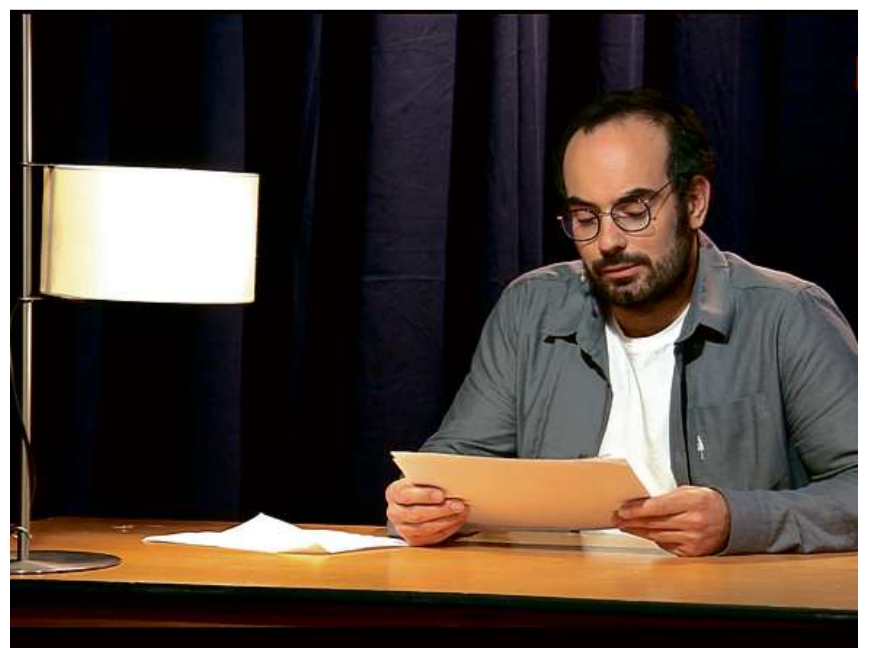
Tut las publicaziuns menziunadas èn da retrair en librerias.

Collavuraziun vi da l'artitgel: *Silvana Derungs*

L'autura engiadinaisa *Gianna Olinda Cadonau* ha preschentà a Cuira sia segunda publicaziun cun poesias: «pajais in uondas/wiegendes Land»

FOTO BARLA COLLUCELLO

Martin Cantieni da Sagogn/Turigt vi da la prelecziun en la concorrenza litterara Premi Term Bel, organisada quest onn via video-livestream.

FOTO RTR